

Tax Bulletin

3/2008

Sisällysluettelo

2 Pääkirjoitus

Ritva Nyrhinen

Yritysverotus

- 3 • Toimintaympäristön muutos ja siirtohinnoitteluhaasteet yritysten rajat ylittävälle liiketoiminnalle, *Veli-Matti Tala*
- 4 • Sukupolvenvaihdoksia koskevat uudistusesitykset, *Kari Stenqvist ja Veikko Niinikoski*
- 8 • Purkutappion hyödyntäminen pääomasijoitustoiminnassa, *Markku Hakkarainen*
- 9 • Komission direktiiviehdotus yhteiseksi EU-tasoiseksi yritysverojärjestelmäksi (CCCTB) viivästyy, *Heidi Katajainen*
- 10 • Muutoksia Suomen välyhteisölakiin, *Seppo Penttilä ja Jarno Laaksonen*

Arvonlisäverotus

- 14 • EU-komission ehdotus alennettujen verokantojen soveltamisalan laajentamisesta, *Kaisa Tuominen ja Kati Hirvonen*
- 16 • Tavarankuljetuspalvelujen arvonlisäverotus muuttuu 2010, *Visa Randell*
- 18 • KILAn ohje arvonlisäveron kirjaamisesta, *Tero Leskinen ja Katja Parviainen*
- 19 • EU:n ulkopuolelta matkustavien verottoman tuonnin rajaa korotetaan, *Kaisa Tuominen ja Mervi Kojonkoski*
- 20 • Yhteenvetoilmoituksen laiminlyöntimaksu, *Katja Parviainen*

Henkilöverotus

- 21 • Muutoksia luonnollisten henkilöiden verotukseen, *Risto Löf ja Mirjami Mommo*
- 23 • Verohallinnon ohje polkupyöräedun laskemisesta, *Jarkko Kuusinen*

Ura vero-osastolla

- 24 • Esittelyssä Klaus Keravuori, *Sini Kaukonen*

Toimituskunta:
Ritva Nyrhinen, päätoimittaja
Jarno Laaksonen
Visa Randell
Jarkko Kuusinen
Sini Kaukonen

Pääkirjoitus

Aleksis Kiven Seitsemässä veljeksessä Juhani totesi matkalla Impivaaraan: ”Ihminen on merenkulkija elämän myrskyisellä merellä. Niinhän mekin purjehdimme vankkurilaivallamme eksyttävien metsien halki Impivaaran jyrkkää saarta kohden.” Veljekset purjehdivat kohti muutosta, mutta selkeästi tiettyyn suuntaan.

Verotukseen, yrityksen toimintaan tai talouselämään liittyvät muutokset ovat matka johonkin uuteen, joskus tuntemattomaan tai odottamattomaan. Tällä hetkellä on aistittavissa, että tuleva talouteen liittyvä matka voi olla suurempi ja erilainen kuin mitä osataan ennakoida. Tärkeää ei ole kuitenkaan itse matka tai sen tuoma muutos vaan se, että suunta ja ajoitus on oikea. Kuten suunnistuksessa, kurssia pitää osata tarvittaessa myös muuttaa. Tärkeintä on kuitenkin aina päämäärä.

Vuodenvaihteessa tulevat verolainsäädännön muutokset ovat jo pääosiltaan tiedossa, joten niiden vaikutukset toimintaan voidaan ennakoida. Rajat ylittävissä liiketoimissa tulee lisäksi muistaa muutokset, jotka koskevat muiden valtioiden verolainsäädäntöä.

Verotusta koskevat EU:n direktiiviehdotukset ja jo hyväksytyt direktiivit sekä myös EY-tuomioistuimen ratkaisut antavat suuntaa tulevasta pidemmällä aikavälillä. Tiedossa jo on, että vuoden 2010 alussa muuttuu arvonlisäverolaki arvonlisäverodirektiivin palvelujen myyntipaikkasäännösten muutoksen johdosta. Muutos merkitsee paitsi uusien säännösten viemistä käytäntöön ja uusia tulkintakysymyksiä, myös kasvavaa raportointivelvollisuutta. Tästä muutoksesta aiheutuu siten väkisinkin myös järjestelmämuutostarvetta niille yrityksille, jotka myyvät tai ostavat palveluja ulkomailta. Kun muutokset on tiedossa, niihin on syytä reagoida hyvissä ajoin.

Antoisaa matkaa verolainsäädännön muutosten maailmaan Tax Bulletin parissa.

Ritva Nyrhinen

Yritysverotus

Toimintaympäristön muutokset ja siirtohinnoitteluhaasteet yritysten rajat ylittävälle liiketoiminnalle

Yritysten toimintaympäristössä on viime aikoina tapahtunut muutoksia, jotka merkitsevät uusia haasteita kansainvälisten yritysten siirtohinnoittelulle. Uudet haasteet koskettavat myös suomalaisia konserneja silloin, kun ne toimivat ulkomailla ja ulkomaisia konserneja silloin, kun ne toimivat Suomessa.

Lähteestä riippuen n. 50 - 60 prosenttia maailmankaupasta tapahtuu konsernien sisällä. Näin ollen siirtohinnoittelun taloudellinen merkitys on jopa globaalissa mittakaavassa merkittävä. Toisaalta eri valtiot ovat 2000-luvulla keventäneet verotusta globaalin verokilpailun nimissä ja pyrkineet luomaan yritystoiminnalle suotuisan toimintaympäristön. Valtioon kohdistuvat vaatimukset mm. hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaamisesta lisäävät verotulojen tarvetta. Paineet yhteiskunnan rahoitukseksi kasvavat, jos samalla alennetaan verokantoja ja kansallinen veropohja rapautuu.

Yhtenä keinona estää veropohjan rapautumista valtiot ovat säätäneet enenevässä määrin siirtohinnoittelun dokumentaatiovelvollisuutta koskevia lakeja ja verohallinnot ovat lisänneet panostuksia siirtohinnoittelun tutkimiseen. Tältä osin kansainvälisesti ollaan tilanteessa, jossa valtiot pyrkivät suojelemaan verotulojaan tai jopa kasvattamaan niitä yritysten siirtohinnoitteluun kohdistuvien verotarkastusten avulla. Verohallinnot eri maissa lisäävät keskinäistä tietojenvaihtoaan ja tekevät myös yhteistyötä verotarkastusten osalta. Lisääntyvät verotarkastukset merkitsevät yrityksille konkreettista kaksinkertaisen verotuksen uhkaa ja sitä, että aggressiivisten verotarkastusten kautta verotuksen ennustettavuus on las-kussa. Siirtohinnoitteluun keskittyvien verotarkastusten lisääntyessä myös veroriitaisuuksien määrä kasvaa väistämättä. PricewaterhouseCoopersin (PwC) syksyllä 2008 tekemän globaalin selvityksen¹ perusteella ensimmäiset merkit tästä kehityssuunnasta ovat jo selvästi näkyvillä.

Valtiot pyrkivät suojelemaan verotulojaan yritysten siirtohinnoitteluun kohdistuvien verotarkastusten avulla.

¹ *Thought Leadership Journal: Transfer Pricing perspectives: The emerging perfect storm of transfer pricing audits and disputes.*

Kansainvälisesti toimivalla konsernilla on tarve koordinoitulle siirtohintapolitiikalle.

Kansainväliset konsernit ovat kilpailutilanteessa pakotettuja parantamaan toimintansa tehokkuutta jatkuvasti, mikä tarkoittaa usein määrätietoista kulujen karsintaa ja kustannustehokkaampien toimintatapojen etsintää. Verosuunnittelun näkökulmasta katsottuna kilpailutilanne edellyttää kansainvälisesti toimivalta konsernilta pyrkimistä kohti kilpailukykyistä efektiivistä veroastetta. Konsernin veroasteen kilpailukyky edellyttää konsernirakenteelta ja harjoitetulta toiminnalta verotehokkuutta.

Siirtohinnoittelua koskevien dokumentointivelvoitteiden lisäksi yrityksiltä vaaditaan entistä laajempaa veroraportointia esimerkiksi Yhdysvaltoihin listautuneiden yritysten FIN 48 -raportoinnin muodossa. Yritykset joutuvat arvioimaan verosaamistensa ja -velkojensa kertymisen tai maksuvelvollisuuden todennäköisyyttä, mikä lisää ennakkotietojen ja -ratkaisujen tarvetta. Suomessa vastaavasti suunnitellaan siirtohinnoittelua koskevan tietojenantovelvollisuuden lisäämistä verotusmenettelyn yhteydessä.

Vastauksia haasteisiin

Edellä kuvattuihin haasteisiin on mahdollista vastata eri tavoin. Konkreettisin tapa on laatia laadukas siirtohinnoitteludokumentaatio hinnoittelun markkinaehtoisuuden osoittamiseksi, ylläpitää konsernin sisäisistä liiketoimista ajantasalla olevia sopimuksia ja järjestää konsernin toiminnot verotehokkaalla tavalla. Verotarkastuksiin ja kaksinkertaisen verotuksen tilanteisiin on tärkeää varautua ennakolta. Tässä suhteessa hyvin laadittu, tehokkaasti voimaansaatettu ja myös käytännössä jokaisen konserniyhtiön noudattama siirtohintapolitiikka on avainasemassa. Hyvin laadittu siirtohinnoittelupolitiikka on konsernijohtolle käyttökelpoinen työväline siirtohinnoitteluriskien hallinnassa. Veroviranomaisten yhteistyön tiivistyessä ja tietojenvaihdon lisääntyessä siirtohintapolitiikan konsernitasoisen strategisen koordinoinnin tarve kasvaa. Kansainvälisesti toimivan konsernin kannalta on olennaista pystyä ylläpitämään koordinoitua siirtohintapolitiikkaa ja soveltamaan sitä tehokkaasti paikallisesti.

PwC auttaa yrityksiä siirtohinnoitteluun liittyvissä asioissa. Siirtohinnoitteluun erikoistunut ryhmämme on tiivisti mukana PwC:n kansainvälisen Global Dispute Resolution Networkin (GDR Network) toiminnassa ja meillä on kattava kokemus kansainvälisten veroriitaisuuksien ratkaisuun liittyvien toimeksiantojen hoitamisesta, olipa kyse sitten ulkomaisista ennakkokannanotoista, ulkomaisista oikeudenkäynneistä tai keskinäisen sopimusmenettelyn hoitamisesta.

Veli-Matti Tala

Sukupolvenvaihdoksia koskevat uudistusesitykset

Kauppana, perintönä, lahjana tai lahjanluonteisella kaupalla toteutettavien sukupolvenvaihdosten verotusta voidaan tietyin edellytyksin huoventaa. Perintönä tai lahjana toteutettavien sukupolvenvaihdosten verotusta koskeviin säännöksiin on odotettavissa muutoksia. Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa 19.4.2007 tavoitellaan perheyrittäjyyden edistämiseksi perintö- ja lahjaverotuksen poistamista kokonaan yritysten sekä maa- ja metsätilojen sukupolvenvaihdoksilta. Ohjelman mukaan huojennus olisi kohdistettu vain aitoon yritys- ja maataloustoiminnan tuotannolliseen toimintaan liittyvään omaisuuteen. Sukupolvenvaihdoksia on tarkoitus edistää, jotta verotus ei vaarantaisi yrityksen toiminnan jatkumista ja työpaikkojen säilymistä. Eräiden arvioiden mukaan lähivuosina yli 60 000 yritystä on sukupolvenvaihdoksen kohteena.

Hallitus antoi eduskunnalle esityksen perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta 16.5.2008 (HE 53/2008). Koska yritysvarallisuuden jakaminen tuotannolliseen ja ei-tuotannolliseen toimintaan kuuluvaan omaisuuteen osoittautui valmistelun aikana ongelmalliseksi, esityksessä ei tehty kyseistä tasejakoa. Sen sijaan huojennuksen arvostamistaso ehdotetaan alennettavaksi 40 prosentista 20 prosenttiin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaisesta arvosta. Hallituksen esityksessä esitetään kuitenkin kiristyksiä luovutusvoittoverotukseen. Metsätilat on jätetty esityksessä huojennuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Sukupolvenvaihdoksia on tarkoitus edistää, jotta verotus ei vaarantaisi yrityksen toiminnan jatkumista ja työpaikkojen säilymistä.

Hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn aikana on kiistelty siitä, onko lakiesitys yhdenmukainen perustuslain takaaman tasavertaisen kohtelun kanssa. Sen seurauksena hallitus on 10.9.2008 tiedottanut tekevänsä täydentävän esityksen, joka tulee sisältämään ehdotuksen taseiden avaamisesta. Täydentävästä esityksestä on saatavissa yksityiskohtaisempaa tietoa sen jälkeen, kun se on annettu eduskunnalle.

Hallituksen ilmoitus täydentävästä esityksestä on saanut kritiikkiä osakseen. Yrittäjien ja perheyrittäjien etujärjestöt ovat vaatineet hallitukselta koko esityksen peruuttamista.

Perintönä tai lahjana toteutettavan sukupolvenvaihdoksen huojennus nykyisin

Voimassa olevien perintö- ja lahjaverolain 55 ja 57 §:n mukaan perintö- tai lahjaverosta saa huojennuksen muun muassa silloin, jos perintöön tai lahjaan sisältyy yritys tai vähintään 10 prosenttia sen omistamiseen oikeuttavista osakkeista tai osuuksista ja verovelvollinen jatkaa yritystoimintaa perintönä tai lahjana saadussa yrityksessä. Huojennus eli maksuunpanematta jätettävä vero on käytännössä käyvän arvon ja sen arvon erotus, joka vastaa 40 prosenttia varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaisesta arvosta, käytännössä osakkeiden verotuksessa vahvistetusta vertailuarvosta. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan tämä laskenta johtaa siihen, että suoritettava vero on noin 20 prosenttia siitä verosta, joka olisi suoritettava käyvästä arvosta.

Jos huojennuksen kohteena ollut yritys tai sen osa myydään, tuloverotuksessa yrityksen tai sen osan hankintamenona pidetään perintö- ja lahjaveropäätöksessä vahvistettua yrityksen tai sen osan käypää arvoa. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää hankintameno-olettaa. Huojennusetu voidaan kuitenkin menettää, jos pääosa yrityksestä tai sen osasta luovutetaan ennen kuin viisi vuotta on kulunut perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisesta.

Huojennusta ja jatkoluovutusten verotusta koskevat muutokset

Hallituksen esityksessä huojennuksen arvostamistaso ehdotetaan alennettavaksi 40 prosentista 20 prosenttiin yritysvarallisuuden varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaisesta arvosta, osakeyhtiön yritysvarallisuuden osalta käytännössä osakkeiden verotuksessa vahvistetusta vertailuarvosta.

Huojennusedun menetystä koskevaa sääntöä ehdotetaan kiristettäväksi siten, että säännöstä sovellettaisiin myös, mikäli yrityksen toiminta lakkaa tai olennaisesti supistuu. Jos toiminnan lakkaaminen tai supistuminen johtuu liiketoiminnan kannattamattomuudesta tai muusta vastaavasta syystä, säännöstä ei kuitenkaan sovellettaisi. Säännös on omiaan johtamaan vaikeisiin tulkintaongelmiin liiketoiminnan muutostilanteissa.

Jos sukupolvenvaihdoksen kohteena ollut yritys luovutetaan jatkossa eteenpäin, saatetaan luovutusvoittoverotus kiristyä yksittäistapauksissa olennaisesti. Tuloverolain luovutusvoittoverotusta koskeviin säännöksiin ehdotetaan kiristystä hankintamenon osalta. Hankintamenona pidettäisiin sitä määrää, josta perintö- tai lahjaverotus on aikanaan suoritettu. Vaihtoehtoisesti luovutustilanteessa voidaan edelleen soveltaa hankintameno-olettamaa.

Hallituksen tiedotteessa 10.9.2008 ehdotetaan, että yrityksen tase avattaisiin tietyissä tapauksissa. Jos sijoitusluonteisten varojen arvo vähennettynä yrityksen lyhytaikaisilla veloilla muodostaisi yli puolet siirtyvästä yritysvarallisuudesta, arvostettaisiin sijoitusluonteiset varat käypään arvoonsa. Perintö- ja lahjaverotus olisi tällöin maksettava näiden varojen käyvästä arvosta lyhytaikaisten velkojen ylittävältä osalta ja tähän omaisuuteen ei näin ollen kohdistuisi huojennusta.

Sijoitusluonteisten varojen määritelmä on herättänyt kriittistä keskustelua. Sijoitusluonteisia varoja olisivat tiedotteen mukaan rahoitusomaisuus ja omaisuuslajista riippumatta julkisesti noteeratut arvopaperit, sijoitusrahasto-osuudet ja joukkovelkakirjat sekä muut vastaavat sijoitusvarat. Sijoitusomaisuuteen luettaisiin myös muut kuin elinkeinotoimintaa välittömästi palvelevat kiinteistöt tai kiinteistöarvopaperit. Määritelmä on omiaan aiheuttamaan paljon tulkintaongelmia, ja esimerkiksi rahoitusomaisuuteen kuuluvat myyntisaamiset tulkittaisiin tässä ilmeisesti sijoitusluonteisiksi varoiksi.

Sijoitusluonteisten
varojen määritelmä
on herättänyt
kriittistä keskustelua.

Hallituksen tiedotteessa otetaan huomioon myös välillisen omistuksen tilanteet. Kohdeyrityksen varoihin ja velkoihin lisättäisiin sen välitöntä tai välillistä omistusosuutta vastaava osa sellaisten yritysten varoista ja veloista, joista kohdeyritys välittömästi tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia.

Voimaantulo

Lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Muutettua perintö- ja lahjaverolakia sovellettaisiin niihin tilanteisiin, joissa sukupolvenvaihdos on tapahtunut lain voimaantulon jälkeen, tai verovelvollisen vaatimuksesta myös sellaisiin sukupolvenvaihdoksiin, joissa verovelvollisuus on alkanut hallituksen esityksen antamispäivänä 16.5.2008 tai sen jälkeen ennen lain voimaantuloa. Huojennuksen kohteena olleen omaisuuden edelleen luovutusta koskevia uusia luovutusvoiton laskentasäännöksiä sovelletaan lain voimaantultua sellaisen omaisuuden luovutukseen, joka on ollut uuden lain mukaisen sukupolvenvaihdosluovutuksen kohteena.

Kari Stenqvist ja Veikko Niinikoski

Purkutappion hyödyntäminen pääomasijoitustoiminnassa

Vuoden 2004 verouudistuksen yhteydessä osakkeiden luovutusvoitot ja purkuvoitot säädettiin pääsääntöisesti verovapaiksi ja luovutustappiot ja purkutappiot vähennyskelpottomiksi. Verovapaussäännökset eivät kuitenkaan koske pääomasijoitustoimintaa harjoittavia yhtiöitä. Pääomasijoitustoimintaa harjoittavan yhtiön saamat osakkeiden luovutus- ja purkuvoitot ovat yhtiön normaalia veronalaista tuloa ja osakkeiden luovutus- ja purkutappiot vähennyskelpoisia.

Purkutappion syntyminen

Purkutappiolla tarkoitetaan yhtiön osakkeista maksetun kauppahinnan ja yhtiön purkamisen yhteydessä osakkeenomistajalle maksettavan jako-osan negatiivista erotusta. Purkutappio siis syntyy, mikäli purettavan yhtiön osakkeista maksettu kauppahinta ylittää yhtiön varojen käyvän arvon.

Viime vuosien hyvä taloustilanne ja osakkeiden suotuisa hintakehitys ovat johtaneet siihen, että goodwillin osuus osakkeiden kauppahinnasta on saattanut olla hyvinkin merkittävä.

Goodwillin hyödyntäminen verotuksessa

Keskusverolautakunnan varsin tuoreessa tapauksessa (KVL 7/2008) oli esillä kysymys siitä, onko pääomansijoittajan perustamalle tyhjälle holdingyhtiölle kohdeyhtiön purusta syntynyt purkutappio vähennyskelpoinen. Jo aikaisemman oikeuskäytännön mukaan pääomasijoittajan kohdeyhtiön hankintaa varten perustamaa holdingyhtiötä, jolla ei ole omaa liiketoimintaa, on pidetty pääomasijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä. KVL totesi ratkaisussaan, että tällainen holdingyhtiö sai vähentää verotuksessaan ostamansa yhtiön purkamisesta syntyneen purkutappion. Ratkaisu annettiin äänin 5-4 ja ratkaisusta on edelleen valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Tapaus saattaa tarjota pääomansijoitustoimintaa harjoittaville yhtiöille oivan mahdollisuuden hyödyntää verotuksessaan kohdeyhtiön osakkeisiin kohdistuva goodwill vuotuisina poistoina. Tilanteet ovat kuitenkin tapauskohtaisia ja purkautuvassa yhtiössä saattaa purkamisen johdosta realisoitua verotettavia arvonnousuja, mikä pienentää goodwill-vähennyksen johdosta saatavaa verohyötyä.

Purkautuvan yhtiön verotus

Purkautuvassa yhtiössä omaisuuden käyvän arvon ja poistamattoman hankintamenon erotus katsotaan yhtiön verotettavaksi tuloksi. Tyypillisiä purkautumisen yhteydessä käypään arvoon arvostettavia eriä ovat mm. pitkäaikaiset luovutuskelpoiset sopimukset, aineettomat oikeudet, kiinteistöt ja arvopaperit. Yhtiön purkamista harkittaessa onkin tarkoin selvítettävä, johtaako purkaminen käypien arvojen tuloutumiseen, jolloin veroa jouduttaisiin maksamaan purkautumisvuonna arvonnousun osalta. Lisäksi purkaminen johtaa varainsiirtoveron maksamiseen kiinteistöjen ja osakkeiden osalta.

Edellä mainitun tapauksen valossa pääomasijoittajille tarjoutuu mahdollisuus goodwillin vähentämiseen verovaikutteisesti purkamalla kohdeyhtiö ja jatkamalla toimintaa hankinnan tehneessä yhtiössä. Pääomasijoittajien kannattaisikin nyt kartoittaa omaan portfolioonsa kuuluvien yhtiöiden osalta, voitaisiinko purkutappiota mahdollisesti hyödyntää verotuksessa.

Pääomasijoittajien kannattaisi nyt kartoittaa omaan portfolioonsa kuuluvien yhtiöiden osalta, voitaisiinko purkutappiota mahdollisesti hyödyntää verotuksessa.

Markku Hakkarainen

Komission direktiiviehdotus yhteiseksi EU-tasoiseksi yritysverojärjestelmäksi (CCCTB) viivästyy

EU:n verotus- ja tulliasioista vastaava komissaari László Kovács on ilmoittanut EU-tasaisen yritysverotuksen harmonisointihanketta, CCCTB:ä (Common Consolidated Corporate Tax Base), koskevan komission direktiiviehdotuksen julkaisemisen viivästyvän alkuperäisestä aikataulusta. Direktiiviehdotus oli tarkoitus julkaista Ranskan EU-puheenjohtajuuskauden aikana syksyllä 2008. Direktiiviehdotuksen uutta julkaisuajankohtaa ei ole ilmoitettu, mutta näillä näkymin ehdotuksen antamista lykätään ainakin vuoden 2009 alkuun. CCCTB-hanketta on valmisteltu komissiossa aktiivisesti usean vuoden ajan ja sen tavoitteena on poistaa yritysverotuksen EU-tasaisen harmonisoinnin puutteesta johtuvat verotukselliset esteet, joita useassa jäsenvaltiossa liiketoimintaa harjoittava yhtiö kohtaa EU:n alueella (ks. järjestelmän sisällöstä tarkemmin Tax Bulletin 1/2008).

CCCTB-hankkeen tavoitteena on poistaa yritysverotuksen EU-tasaisen harmonisoinnin puutteesta johtuvat verotukselliset esteet.

CCCTB:ä koskevan direktiiviehdotuksen viivästymisen viralliseksi syyksi komissaari Kovács ilmoitti ehdotuksen sisällöllisen keskeneräisyyden. Lisäaikaa tarvitaan tiettyjen yksityiskohtaisten, erityisesti rahoitussektoria koskevien, säännösten tarkempaan suunnitteluun. Direktiiviehdotuksen sisällöllisten puutteiden lisäksi viivästymisen taustalla voidaan katsoa olevan useita poliittisia syitä.

Merkittävänä poliittisena syynä direktiiviehdotuksen viivästymiselle voidaan pitää Irlannissa Lissabonin sopimuksesta kesäkuussa järjestetyn kansanäänestyksen tulosta ja siitä aiheutunutta Euroopan unionin legitimitiittikriisiä. Irlantilaiset hylkäsivät kansanäänestyskyselyllä Lissabonin sopimuksen, jonka avulla tavoitellaan EU:n päätöksenteon yksinkertaistamista ja selkeyttämistä. Irlanti on kuulunut CCCTB:n vastustajavaltioihin hankkeen alkumetreistä lähtien. Toisena huomattavana tekijänä ehdotuksen viivästymisessä voidaan pitää Saksan ja Ranskan hankkeelle antaman vahvan poliittisen tuen hiipumista viimeisen kuuden kuukauden aikana.

Direktiiviehdotuksen viivästymiseen saattaa edelleen vaikuttaa se, että EU:n komission puheenjohtaja José Manuel Barroso on vihjannut mahdollisesti tavoittelevansa virkakautensa uusimista. Barroson voidaankin olettaa hakevan jäsenvaltioista mahdollisimman paljon tukea uudelleenalinnalleen. Lisäksi se, että nykyisen komission toimikausi päättyy jo 31. lokakuuta 2009, saattaa johtaa poliittisesti arkaluontoisten asioiden jättämiseen seuraavan komission käsiteltäviksi. Talouden laskusuhdanteen vaikuttaessa myös Euroopassa, ei ajoituksen muutoinkaan voida katsoa olevan otollinen CCCTB:n kaltaisen laajakantoisen, jäsenvaltioiden verotusoikeuteen vaikuttavan järjestelmän läpi ajamiseen.

Heidi Katajainen

Muutoksia Suomen väliyhteisölakiin

EY:n tuomioistuin (EYT) antoi syyskuussa 2006 tuomionsa asiassa C-196/04, Cadbury Schweppes. Viimeistään tällöin tuli selväksi, että Suomen väliyhteisölainsäädäntö ei täytä kaikilta osin EY:n perustamissopimuksen määräyksiä. Verohallinto antoi toukokuussa 2007 tuomion johdosta tällä hetkelläkin voimassa olevan ohjeen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen (EYT) ratkaisun vaikutus Suomen väliyhteisölain soveltamiseen. Nyt tarvittavia muutoksia ollaan tekemässä myös lainsäädäntöön. Kesäkuussa 2008 annettiin hallituksen esitys (HE 74/2008) väliyhteisölain muuttamiseksi.

Tätä artikkelia kirjoitettaessa hallituksen esityksen käsittely on vielä kesken eduskunnassa, eivätkä väliyhteisölain lopulliset muutokset ole siten vielä välttämättä kaikilta osin tiedossa. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2009 ja sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2009 toimitettavassa verotuksessa. Näin ollen uudistunutta lakia tullaan soveltamaan jo kulumassa oleviinkin tilikausiin, jos tilikausi päättyy kalenterivuoden 2009 puolella. Jäljempänä selostettavia kiinteitä toimipaikkoja koskevia muutoksia sovelletaan kuitenkin vasta 1.1.2015 alkaen, mikäli kiinteä toimipaikka on ollut olemassa jo 31.12.2007.

Väliyhteisölainsäädännön perusrakenne säilyy pääosin entisellään. Uudistuksen jälkeenkin Suomessa yleisesti verovelvollisten määräämisvallassa oleva ulkomainen yhteisö, jonka tosiasiallisen verotuksen taso on alle 3/5 Suomessa asuvan yhteisön verotuksen tasosta täällä, saatetaan katsoa väliyhteisöksi. Väliyhteisölainsäädännön soveltuminen voi tällaisessa tapauksessa kuitenkin estyä kolmella toisilleen vaihtoehdoisella perusteella. Näillä poikkeussäännöillä on maantieteellisesti toisistaan eroavat soveltumisalueet. Väliyhteisölain soveltuminen voi estyä, jos

1. ulkomainen yhteisö kuuluu ns. toimialapoikkeaman piiriin (yhteisön kotipaikka missä tahansa maassa), tai
2. ulkomainen yhteisö kuuluu ns. verosopimuspoikkeaman piiriin (yhteisön kotipaikka verosopimusvaltiossa, jota ei ole erikseen mainittu ns. mustalla listalla) ja yhteisö ei hyödy asuinvaltionsa erityisestä veronhuojennuksesta, tai
3. ulkomainen yhteisö kuuluu ns. aitoa sijoittautumista koskevan poikkeaman piiriin (yhteisön kotipaikka EU-valtiossa, Norjassa tai Islannissa, tai jossain kohdassa 2 tarkoitettussa verosopimusvaltiossa) eli yhteisö on tosiasiaassa sijoittautunut asuinmaahansa ja harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Yllä mainituista kolmesta väliyhteisölain soveltamisen poikkeussäännöksestä ensimmäiseen ei tule muutosta nykytilanteeseen verrattuna. Lakia ei sovelleta asuinvaltiossaan teollista tuotantotoimintaa, siihen verrattavaa muuta tuotantotoimintaa tai laivanvarustus-toimintaa harjoittaviin yhteisöihin. Yhteisö, jonka toiminta muodostuu välittömästi tällaisia toimintoja palvelevasta markkinointi- ja myyntitoiminnasta, voi niinkään eräin edellytyksin kuulua toimialapoikkeaman piiriin. Toimialapoikkeama pysyy muuttumattomana ja poikkeuksen soveltamisalueena on koko maailma.

Nykyisessäkin laissa on verosopimuspoikkeama, mutta tämän sisältöä muutetaan. Lähtökohtaisesti verosopimusvaltiossa sijaitseva yhteisö ei ole väliyhteisö. Tähän on kuitenkin kaksi poikkeusta:

- a) Yhteisön asuinvaltio on ns. mustan listan valtio. Tällaisessa valtiossa yhteisöt ovat velvollisia suorittamaan veroa, jonka tosiasiallinen määrä on keskimääräisesti pienempi kuin $\frac{3}{4}$ yhteisöjen Suomessa suorittamasta verosta. Nämä verosopimusvaltiot luetellaan jatkossa valtiovarainministeriön asetuksessa. Tällaisia valtioita ovat Arabiemiraattien liitto, Barbados, Bosnia-Hertsegovina, Georgia, Makedonia, Malesia, Montenegro, Serbia, Singapore, Sveitsi ja Uzbekistan.
- b) Yhteisö ei sijaitse mustan listan valtiossa, mutta se on saanut hyötyä asuinvaltionsa erityisestä veronhuojennuslainsäädännöstä.

Lähtökohtaisesti
verosopimusvaltiossa
sijaitseva yhteisö ei
ole väliyhteisö.

Kolmas poikkeustilanne eli ns. aitoa sijoittautumista koskeva poikkeama on lainmuutoksen mukana tuleva uutuus. Sinällään poikkeaman sisällössä ei tapahtune suurta muutosta siihen, miten asiaa olisi pitänyt jo aiemmin mainitun Verohallinnon ohjeen mukaan arvioida, mutta poikkeaman alueellinen soveltamisala laajenee selvästi. Aitoa sijoittautumista koskevaa poikkeamaa ei sovelleta ainoastaan EU:n ja ETAn (pois lukien Liechtenstein) alueella sijaitseviin yhtiöihin, vaan myös sellaisiin yhtiöihin, jotka ovat sijoittautuneet verosopimusvaltioihin, joista Suomella on verosopimuksen nojalla mahdollista saada tietoja verotuksen perustaksi. Hallituksen esityksen mukaan tällaisia verosopimusvaltioita ovat lähtökohtaisesti kaikki ns. mustan listan ulkopuoliset valtiot. Aitoa sijoittautumista koskeva poikkeama merkitsee käytännössä sitä, että suomalaiset yritykset voivat hyötyä jatkossa verosopimusvaltioiden erityisistä veronhuojennuksista, mikäli vaatimus aidosta sijoittautumisesta täyttyy.

Täysin keinotekoinen järjestely

Taustaa

EYT:n tuomion asiassa C-196/04, Cadbury Schweppes sisällöksi voitaneen tiivistää se, että väliyhteisölain kaltainen valtion veropohjaa turvaava normisto ei voi tulla (ainakaan EU:n sisäisissä tilanteissa) sovellettavaksi muuta kuin täysin keinotekoisin järjestelyihin, joilla pyritään kiertämään jäsenvaltion veroja. Se, miten määritellään verotusmielessä ”täysin keinotekoinen järjestely”, on muodostunut tuomion jälkeen vaikeasti ratkaistavaksi ongelmaksi monessa EU:n jäsenvaltiossa. EYT:n tuomiossa todetaan, että subjektiivisen veronkiertotarkoituksen lisäksi kyseessä tulee olla objektiivisin ja ulkopuolisten tarkastettavissa olevien tekijöiden perusteella arvioiden täysin keinotekoinen järjestely. Erityisesti näiden ulkopuolisten tarkastettavissa olevien tekijöiden tulisi EYT:n mukaan liittyä fyysisen olemassaolon tasoon toimitilojen, henkilöstön ja kaluston osalta. Toisin sanoen väliyhteisöjä koskevia säännöksiä ei saisi soveltaa tilanteessa, jossa sijoittautuminen toiseen valtioon on aitoa ja sillä on taloudellinen todellisuuspohja, vaikka sijoittautumisen syynä sinänsä onkin toisen jäsenvaltion edullisempi verotus. Edellä mainitussa Verohallinnon ohjeessa käsitellään laajasti sitä, miten Suomen väliyhteisölainsäädännön soveltamisen kannalta pitäisi tarkastella tosiasiallista sijoittautumista ja taloudellisen toiminnan harjoittamista ja minkälaisia vaatimuksia on toimitilojen, henkilöstön ja kaluston suhteen. Uudistuksessa lakiin tulee asiaa koskevaa sääntelyä, mutta laajemmin sitä käsitellään hallituksen esityksen perusteluissa.

Hallituksen esitys 74/2008

Hallituksen esityksen mukaan yhteisön harjoittaman taloudellisen toiminnan tosiasiallisuutta ja todellista asettautumista asuinvaltioon arvioitaisiin kokonaisuudessaan toiminnan objektiivisesti havaittavien tunnusmerkkien perusteella, jolloin merkitystä annetaan toimialan erityispiirteille ja toiminnan luonteelle. Olosuhteiden arvioinnin tarkoituksena on selvittää, onko yhteisön sijoittautuminen asuinvaltioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tarkoittamalla tavalla puhtaasti keinotekoinen järjestely. Tässä kokonaisarvioinnissa tulisi erityisesti ottaa huomioon (yhtiön harjoittaman toiminnan luonne huomioiden) 1) tarpeelliset toimitilat ja kalusto, 2) riittävä ja toimivaltainen itsenäinen henkilöstö, ja 3) se, että henkilöstö tekee päivittäisen liiketoiminnan päätökset itse.

Olosuhteiden arvioinnin tarkoituksena on selvittää, onko yhteisön sijoittautuminen asuinvaltioon EYT:n tarkoittamalla tavalla puhtaasti keinotekoinen järjestely.

Hallituksen esityksestä ilmenee, ettei edellä mainittuja objektiivisia kriteerejä voida soveltaa kategorisesti. Harjoitettu toiminta määrittelee lopulta ne tunnusmerkit, joita edellytetään kyseisessä toiminnassa aidon taloudellisen toiminnan harjoittamiselta. Erityisesti nostetaan esiin konsernin sisäistä rahoitustoimintaa harjoittavat yhtiöt sekä holding-yhtiöt. Niiden osalta hallituksen esityksessä todetaan seuraavaa:

”Lain tarkoituksen vastaista olisi olettaa, että yhteisö hankkisi isompaa toimitilaa ja enempää henkilöstöä tai kalustoa kuin mitä yhtiön tehokas toiminta edellyttää. Esimerkiksi konsernin sisäinen rahoitusyhtiö, jonka toiminta-ajatuksena on ainoastaan tarjota lainoja keskitetysti konsernin muille yhtiöille, voi täyttää lain vaatimukset, vaikka konsernin lainojen hoitaminen ei edellyttäisi täysipäiväistä työskentelyä. Tämä kuitenkin edellyttää, että yhtiöllä on toimitilat kalustoineen ja riittävän pätevä henkilökunta hoitamaan yhtiön asioita yhtiön kotipaikassa. Yhtiön tehokas toiminta voi myös edellyttää tehtävien ulkoistamista. Tärkeää kuitenkin on, että yhtiön päivittäisistä asioista päätetään yhtiön kotipaikassa.”

”Holding-yhtiöiden perustamiselle voi olla liiketaloudellinen peruste. Väliyhteisölain tarkoituksena ei voi olla holding-yhtiöiden kategorinen luokittelu väliyhteisöiksi. Holding-yhtiölle on myös ominaista hyvin vähäinen toiminta, esimerkiksi osakkeiden hallinta ja kauppa. Komissio toteaa tiedonannossaan (KOM(2007) 785 lopullinen) että ei ole täysin varmaa, miten konsernin sisäisten rahoitusyhtiöiden ja holding-yhtiöiden toiminnan objektiivisia tekijöitä pitäisi arvioida. Komissio toteaa lisäksi, että näiden yhtiöiden toiminta ei yleensä vaadi merkittävää fyysistä läsnäoloa.”

Kiinteitä toimipaikkoja koskeva muutos

Uutena asiana väliyhteisölaissa tultaisiin hallituksen esityksen mukaan säätämään siitä, että tiettyjen edellytysten täytyessä ulkomaisen yhteisön toisessa valtiossa sijaitsevaa kiinteää toimipaikkaa arvioidaisiin Suomen väliyhteisölain soveltamisen näkökulmasta kuten itsenäistä yhteisöä. Näin tapahtuisi silloin, kun pääliikkeen ja sivuliikkeen sijaintivaltioiden kesken sovelletaan ns. vapautusmenetelmää, eli silloin, kun kiinteän toimipaikan tuloa ei veroteta pääliikkeen sijaintivaltiossa. Tällöin kiinteän toimipaikan tulo voisi tulla Suomessa verotetuksi, jos kiinteän toimipaikan verotus sen sijaintivaltiossa on väliyhteisölain määrittelemällä tavalla liian alhainen, eikä mikään kolmesta aiemmin mainitusta poikkeamasta sovellu.

Muita huomioita ja muutoksia

Nykyisessä laissa ei ole säännelty sitä, minkä tulolähteen tuloa väliyhteisötulo on ja mihin tulolajiin se kuuluu, jos väliyhteisön osakkaana on luonnollinen henkilö. Lakiin tulee nyt tätä koskevat säännökset, jotka vastaavat nykyisessä oikeus- ja verotuskäytännössä vakiintuneita menettelyjä. Esityksen mukaan väliyhteisötulo on sen tulolähteen tuloa, mihin tulolähteeseen väliyhteisön osakkeet Suomessa kuuluvat. Väliyhteisötulon tulolajina säilyy tulon alkuperäinen laji, eli esim. palkka- tai muun ansiotulon muuttaminen väliyhteisöä käyttäen pääomatuloksi ei ole mahdollista.

Ulkomaisen väliyhteisön tappion vähentämismahdollisuus seuraavien vuosien väliyhteisötulosta pidennetään nykyisestä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Väliyhteisötulosta Suomessa määrättävästä verosta saadaan vähentää väliyhteisön samasta tulosta vieraalle valtiolle suoritettu tulovero. Nykyisessä laissa ei ole säädetty ajallista rajoitusta tällaiselle veron hyvittämiselle. Tämä kysymys tulee esille silloin, kun väliyhteisön maksamaa veroa ei voida Suomessa kokonaan vähentää sinä vuonna, kun väliyhteisötulosta verotetaan. Ehdotuksen mukaan hyvittämättä jäänyt määrä voitaisiin vähentää vain seuraavalta verovuodelta väliyhteisölain nojalla verotettavasta tulosta maksettavasta verosta.

Yhtenä mielenkiintoisena muutoksena voidaan mainita myös se, että väliyhteisölain mukainen verotus voi tulevaisuudessa tulla kyseeseen suomalaisen osakkaan osalta vain tilanteessa, jossa verovelvollinen yksin tai yhdessä samaan etupiiriin kuuluvien kanssa omistaa vähintään 25 % väliyhteisön pääomasta. Nykyisen lainsäädännön mukaan omistusosuusvaatimus on 10 %. Muutosta perustellaan sillä, että näin turvataan Suomen väliyhteisölain soveltuminen vain tilanteisiin, joissa osakkaalla on vaikutusvaltaa yhtiön päätöksiin. Tällä muutoksella pyritään turvaamaan se, että Suomen väliyhteisölakia tarkasteltaisiin EY-oikeudellisesta näkökulmasta vain vapaata sijoittautumisoikeutta koskevana asiana eikä pääomien vapaata liikkuvuutta koskevana asiana. Sijoittautumisoikeus koskee vain EU-/ETA-aluetta, mutta pääomien vapaata liikkuvuutta sovelletaan myös kolmansiiin maihin.

Seppo Penttilä ja Jarno Laaksonen

Arvonlisäverotus

EU-komissiolta ehdotus alennettujen verokantojen soveltamisalan laajentamisesta

Alennettujen verokantojen yhtenäistäminen

Alennettujen verokantojen käyttö EU:n jäsenmaissa on hyvin vaihtelevaa. Arvonlisäverodirektiivin liite III sisältää listan niistä tavaroista ja palveluista, joihin jäsenvaltiot saavat soveltaa alennettua verokantaa. Jäsenvaltioille on kuitenkin vuosien varrella myönnetty poikkeuslupia alennettujen verokantojen käyttöön, joten tilanne on muodostunut sekavaksi ja vaikeasti hallittavaksi EU:ssa. Tällä hetkellä esimerkiksi 11 jäsenmaalla on poikkeuslupa soveltaa ravintolapalveluihin alennettua verokantaa, kun loppuilla 16:lla lupaa ei ole.

EU:n tasolla on jo pidemmän aikaa ollut suunnitteilla verokantarakenteen kokonaisuudistus, jossa myös ympäristöpoliittiset seikat otettaisiin vahvasti huomioon.

EU:n tasolla on suunnitteilla verokantarakenteen kokonaisuudistus, jossa myös ympäristöpoliittiset seikat otettaisiin huomioon.

Työvaltaiset palvelualat

Kokonaisratkaisua odotellessa EU:ssa on toteutettu työvaltaisten palvelujen alennettua verokantaa koskeva kokeilu. Kokeiluun osallistuvat 18 jäsenmaata, Suomi mukaan lukien, voivat vuoden 2010 loppuun saakka soveltaa alennettua verokantaa tiettyihin työvaltaisiin palvelualoihin. Suomessa kokeilun piiriin kuuluvat parturi- ja kampaamopalvelut sekä eräät pienet korjauspalvelut, joihin sovelletaan yleisen 22 %:n verokannan sijaan 8 %:n alennettua verokantaa.

Euroopan komission ehdotus direktiivin muuttamiseksi

Kiireellisten kysymysten ratkaisemiseksi Euroopan komissio on 7.7.2008 antanut ehdotuksen arvonlisäverodirektiivin liitteen III muuttamiseksi (ehdotus KOM(2008) 428 lopullinen).

Jäsenvaltiot saisivat ehdotuksen mukaan ottaa pysyvästi käyttöön alennettuja verokantoja mm. seuraavilla palvelualoilla:

- Asuntojen uudistaminen, korjaus ja siivous
- Puutarha- ja maisemointipalvelut
- Kodinhoitopalvelut (mm. kotiapu, lasten, vanhusten, sairaiden ja vammaisten hoito)
- Parturi- ja kampaamopalvelut
- Ravintola- ja tarjoilupalvelut, lukuun ottamatta alkoholijuomien luovutusta
- Pienet irtaimen tavaran korjauspalvelut (ei koske muita kulkuneuvoja kuin polkupyöriä)
- Irtaimen tavaran puhdistuspalvelut.

Lisäksi alennettua verokantaa saisi soveltaa myös äänikirjoihin sekä CD- ja CD-rom -levyihin, joiden sisältö on sama kuin painetussa kirjassa. Nykyisin alennettua verokantaa saa soveltaa vain painettuihin kirjoihin. Lista on lisätty vielä esimerkiksi entistä kattavammin vammaisten henkilöiden käyttöön tarkoitettuja tavaroita ja laitteita, sekä lasten vaipat.

Kuten nykyisinkin, jäsenvaltioiden ei olisi pakko ottaa käyttöön alennettuja verokantoja, vaan ko. lista sisältäisi ne tavarat ja palvelut, joihin alennettua verokantaa saisi soveltaa.

Uusien säännösten ehdotettu voimaantuloaika olisi 1.1.2011, eli silloin, kun nykyisen alennettujen verokantojen kokeilun on tarkoitus päättyä.

Alennettu verokanta ravintola- ja ateriapalveluihin

Alennettujen verokantojen käyttöönotto alentaa arvonlisäveron tuottoja. Suomi onkin suhtautunut varauksellisesti alennettujen verokantojen soveltamisalan laajentamiseen. Alennettujen verokantojen soveltamisalan yhtenäistäminen on kuitenkin kannatettavaa.

Suomessa kiinnostusta on herättänyt mm. mahdollisuus ulottaa alennettu verokanta elintarvikkeiden myynnin lisäksi myös ravintola- ja ateriapalveluihin. Myös valtiovarainministeriö on pitänyt asiaa tärkeänä.

Aikaisemmin sovelletuista alennetuista verokannoista luopuminen on jäsenvaltioille poliittisesti vaikeaa. Aikaisemmat direktiiviehdotukset ovatkin jääneet silleensä, sillä jäsenvaltiot eivät ole halunneet muuttaa nykyisten alennettujen verokantojen soveltamisalaa. Direktiivin voimaantulo edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä. On odotettavissa, että kaikilla jäsenvaltioilla on edelleenkin oma näkemyksensä siitä, mihin myynteihin alennettuja verokantoja tulisi soveltaa.

Kaisa Tuominen ja Kati Hirvonen

Tavarankuljetuspalvelujen arvonlisäverotus muuttuu 2010

Tavarankuljetusta koskevat arvonlisäverosäännökset muuttuvat vuoden 2010 alussa EU-direktiivin 2008/8/EY säännösten mukaiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että logistiikkayritysten on muutettava tietojärjestelmänsä vastaamaan muuttuvia säännöksiä.

Tässä artikkelissa käsitellään lyhyesti keskeisimmät tavarankuljetukseen sekä näiden välitykseen liittyvät säännökset ja säännöksiin odotettavissa olevat muutokset. Sen sijaan henkilökuljetus ja siihen liittyvät liitännäispalvelut kuten matkustajille tapahtuva myynti sekä tavarankuljetukseen liittyvät varastointi-, purku- ja lastauspalvelut on jätetty tarkastelun ulkopuolelle.

Valtion sisäinen kuljetus

Myytäessä yhden EU-jäsenvaltion sisällä tapahtuva tavarankuljetuspalvelu toiselle elinkeinonharjoittajalle, on kuljetuspalvelusta maksettava nykyisin arvonlisävero kuljetuksen suorituspaikan valtiossa. Vuodesta 2010 alkaen on tällaisen palvelun myyntimaa ostajan kiinteä toimipaikka, johon palvelu luovutetaan. Jos ostajalla ei ole kuljetuksen suoritusmaassa kiinteää toimipaikkaa, tarkoittaa se sitä, että myyntiin sovelletaan käännettyä verovelvollisuutta ja ostaja tilittää palvelusta käännetyn arvonlisäveron. Myyjä voi siis jatkossa tehdä myyntinsään verottoman laskun tällaiselle ostajalle. Myyjän on kuitenkin jatkossa varmistuttava siitä, että palvelu todella luovutetaan ostajan kiinteään toimipaikkaan suoritusvaltion ulkopuolelle.

Jäsenvaltiot saavat melko vapaasti määritellä, millä edellytyksillä kuljetuspalveluja ostavalle elinkeinonharjoittajalle muodostuu kiinteä toimipaikka. Jos ostajalla katsotaan olevan kiinteä toimipaikka myyjän jäsenvaltiossa, ostoon ei voida soveltaa käännettyä verovelvollisuutta. Tällöin myyjän on tehtävä ostajalle verollinen lasku ja ostajan on rekisteröidyttävä alv-velvolliseksi voidakseen vähentää ostolaskun sisältämä arvonlisävero.

Myytäessä yhden EU-jäsenvaltion sisällä tapahtuva tavarankuljetuspalvelu ei-alv-velvolliselle (esim. yksityishenkilö), on kuljetuspalvelusta maksettava myös jatkossa kyseisen jäsenvaltion arvonlisävero.

Kuljetus kahden EU-jäsenvaltion välillä

Myytäessä kahden EU-jäsenvaltion välillä tapahtuva tavarankuljetuspalvelu eli yhteisö-kuljetus toiselle elinkeinonharjoittajalle, on myynnistä maksettava arvonlisävero nykyisin siinä jäsenvaltiossa, jossa ostajan alv-tunniste on annettu. Vuodesta 2010 alkaen myyntiin sovelletaan edelleen käännettyä verovelvollisuutta, mutta myynti verotetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa sijaitsevaan ostajan kiinteään toimipaikkaan palvelu luovutetaan. Säännöksen soveltaminen johtanee tulkintaongelmiin. Myyjän on kuitenkin jatkossa varmistuttava siitä, että palvelu todella luovutetaan ostajan kiinteään toimipaikkaan suoritusvaltion ulkopuolelle. Pelkkä ostajan arvonlisäverotunniste ei voine määrätä palvelun verotusmaata.

Myytäessä kahden EU-jäsenvaltion välillä tapahtuva tavarankuljetuspalvelu eli yhteisökuljetus ei-alv-velvolliselle (esim. yksityishenkilö), on kuljetuspalvelusta maksettava myös jatkossa tavarankuljetuksen lähtöpaikan jäsenvaltion arvonlisävero.

EU:n ulkopuolelle tai ulkopuolelta tapahtuva kuljetus

Myytäessä tavarankuljetus EU:n ulkopuolelle, on myynti veroton. Myytessä tavarankuljetus EU:hun, on myynti veroton jos palvelun arvo on sisällytettävä maahantuodusta tavarasta maahantuonnin yhteydessä maksettavan arvonlisäveron perusteeseen.

Välityspalvelut

Myytäessä tavarankuljetuksen välityspalvelu toiselle elinkeinonharjoittajalle on välityspalvelusta suoritettava veroa välitettävän palvelun myyntimaasääntöjen mukaan, kun kyse on Suomen sisäisestä tavarankuljetuksesta. Näin ollen palvelun myyjän on maksettava Suomen arvonlisäverolain mukaan palvelustaan Suomen arvonlisävero. Sen sijaan arvonlisäverodirektiivin perusteella ostajan alv-tunniste ratkaisee myyntimaan myös EU-jäsenvaltion sisäisen tavarankuljetuspalvelun myynnissä. Verovelvollinen voi nykytilanteessa vedota suoraan direktiivin edullisempaan säännökseen valitessaan välityspalvelun myyntiin soveltuvan myyntimaan. Yhteisökuljetuspalveluissa ostajan alv-tunniste kuitenkin ratkaisee myyntimaan myös arvonlisäverolain mukaan. EU:n ulkopuolelta tulevien tavarankuljetusten tai vientikuljetusten välitys on verotonta.

EU:n ulkopuolelta tulevien tavarankuljetusten tai vientikuljetusten välitys on verotonta.

Vuodesta 2010 alkaen myyntiin sovelletaan poikkeuksetta elinkeinonharjoittajien välisen palvelukaupan pääsääntöä eli välityspalvelu on myyty ja arvonlisävero maksetaan siinä valtiossa, jossa olevaan ostajan kiinteään toimipaikkaan välityspalvelu luovutetaan.

Myytäessä tavarankuljetuksen välityspalvelu ei-arvonlisäverovelvolliselle (esim. yksityishenkilö) määräytyy palvelun verotusmaa myös jatkossa välitettävän palvelun myyntimaasääntöjen mukaan.

Lopuksi

Suosittelimme logistiikkayrityksiä valmistautumaan uusien säännösten käyttöönottoon budjetoimalla riittävästi resursseja muutosta varten sekä kouluttamalla ja ohjeistamalla taloushallintohenkilöstöään hyvissä ajoin ennen vuoden 2009 loppua, jotta järjestelmämuutokset saadaan toimimaan mutkattomasti välittömästi vuoden 2010 alusta ilman veroriskejä. Myös uusi EU:n sisäisten palvelumyyntien raportointi- ja sähköinen ulkomaalaispalautusjärjestelmä on syytä huomioida samalla.

Visa Randell

KILAn ohje arvonlisäveron kirjaamisesta

Kirjanpitolautakunta (KILA) on antanut yleisohjeen 6.5.2008 arvonlisäveron kirjaamisesta. Yleisohjeessa on tehty uusia ryhmittelyjä sekä muutamia tarkennuksia. Suurimmat muutokset koskevat 1.1.2008 voimaantullutta kiinteistöinvestointia koskevaa vähennyksen tarkistusmenettelyä sekä tavaran ja palvelun omaan käyttöön ottamista.

Tositteet on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen kalenterivuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (AVL 209j §). Kiinteistöinvestointeja eli uudisrakentamista ja peruskorjaamista koskevat tositteet on säilytettävä kuitenkin 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tarkistuskausi on alkanut (AVL 209m §).

Suurimmat muutokset koskevat kiinteistöinvestointien vähennyksen tarkistusmenettelyä sekä tavaran ja palvelun omaan käyttöön ottamista.

Kiinteistöinvestoinnin tarkistusmenettely tilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa

Kiinteistöinvestoinnin perusteella vähennettyä arvonlisäveroa on tietyissä tilanteissa tarkistettava, esimerkiksi kun kiinteistön vähennykseen oikeuttavan käytön osuus pienenee tarkistuskauteksi. Vuosittain tehtävän tarkistuksen perusteella kirjataan seuraavaa tilikautta koskevan tarkistuksen määrä sekä olennainen tulevien tilikausien veron määrä velaksi sinä tilikautena, kun se on tullut ilmeiseksi. Tulevia tilikausia koskevat olennaiset veron määrän muutokset kirjataan muihin velkoihin. Jos kiinteistön arvonmuutos on olennainen, on kiinteistön poistosuunnitelma vastaavasti muutettava vastaamaan uutta arvostusta. Lisävähennyksiin oikeuttavat tarkistukset kirjataan varovaisuuden periaate huomioon ottaen em. verrattuna käänteisesti, jolloin alv-saatava kirjataan taseen muihin saamisiin.

Jos myöhempinä tilikausina tehtävien tarkistusten määrä ei ole olennainen kiinteistön tase- eikä markkina-arvoon nähden, ei tasearvon oikaisu ole välttämätön.

Kalenterivuodesta poikkeavan tilikauden osalta arvonlisäveron tarkistus tehdään tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä ja kirjattava vero tilitetään vasta seuraavan joulukuun arvonlisäverotilityksessä. Tilinpäätöksen yhteydessä kirjaus tehdään tässä tilanteessa omalle pääkirjatililleen eikä tilitettävän veron tilille.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on annettava selvitys tarkistusmenettelystä johtuvasta muusta kuin vähäisestä vastuusta. Keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden ja olennaisten kiinteistöinvestointien tarkistusvastuiden osalta on laadittava tarkempi liitetietojen erittely, josta käy ilmi mm. vuotuiset investointien kokonaismäärät ja tiedot, alkuperäisen ja vähennetyt arvonlisäveron määrä sekä kiinteistökohtaisesti yhteenlasketun tarkistusvastuun määrä kuten myös tarkistusvastuun muutos tilikauden aikana. KILAn ohjeessa on esimerkkejä tilinpäätöksen liitetietojen ilmoituksesta.

Muita muutoksia

Alivastikkeellinen luovutus verotetaan vuoden 2008 alusta alkaen myyntinä eikä omana käyttönä, jos myyjän ja ostajan välillä on etuyhteys eikä ostajalla ole vähennysoikeutta. Myyjän ja ostajan ollessa etuyhteydessä keskenään, veron perusteena pidetään käypää markkina-arvoa eikä vastiketta.

Uusi KILAn ohje ja esimerkkikirjauksia on osoitteessa: <http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/Yleisohjesuomi?openView>

Tero Leskinen
Katja Parviainen

EU:n ulkopuolelta matkustavien verottoman tuonnin rajaa korotetaan

Arvonlisäverolakia on esitetty muutettavaksi siten, että EU:n ulkopuolelta Suomeen saapuvien matkustajien arvonlisäverottomien tuontien enimmäisarvoa korotetaan. Enimmäisraja olisi ilma- ja merimatkustajien tuonneissa 430 euroa ja maaliikenteessä 300 euroa. Nykyinen arvo on matkustustavasta riippumatta 175 euroa. Arvorajan piiriin eivät kuulu määrällisten rajoitusten kohteena olevat tuotteet, kuten alkoholijuomat, tupakkatuotteet ja polttoaineet.

Säännökset muuttuisivat rajoitustenalaisten tuotteiden osalta siten, että viiniä voisi jatkossa tuoda neljä litraa nykyisen kahden litran sijaan ja hajuvedet, kahvi ja tee siirtyisivät yleisen arvorajan piiriin.

Pienlähetysten arvonlisäverottomuusrajaa ei muuteta

Aikaisemman lainsäädännön mukaan alle 22 euron arvoiset pienlähetykset ovat olleet tullittomia. Arvonlisäverolaissa on pienlähetysten osalta ollut viittaus tullittomuusasetukseen, jolloin alle 22 euron arvoisista lähetyksistä ei ole tarvinnut maksaa maahantuonnin yhteydessä arvonlisäveroa. Tullittomuusasetuksen mukainen tullittomien pienlähetysten yläraja nousee 150 euroon. Pienlähetysten arvonlisäverottomuuden alarajaa ei kuitenkaan muuteta vaan arvonlisäverotonta olisi edelleenkin sellaisten tavaroiden maahantuonti, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa. Verottomuus ei koske tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia tai hajuvesiä. Näiden maahantuonti on verollista niiden arvosta riippumatta. Pienlähetysten arvonlisäverottomuusraja säilyy myös Ahvenanmaan kaupassa.

Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.12.2008.

Kaisa Tuominen ja Mervi Kojonkoski

Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus ja laiminlyöntimaksu

EU-tavarakauppaa käyvän yrityksen on annettava neljännesvuosittain yhteenvetoilmoitus yhteisömyynneistään. Ilmoitus on annettava viimeistään kalenterivuoden neljännessä seuraavan toisen kuukauden 15. päivänä. Verovirasto voi määrätä verovelvollisen maksettavaksi laiminlyöntimaksua vähintään 80 euroa ja enintään 1 700 euroa, jos verovelvollinen ilman pätevää syytä jättää yhteenvetoilmoituksen antamatta tai antaa sen vaillinaisena tai virheellisenä.

Verohallinto on antanut 8.9.2008 ohjeen Dnro 1435/40/2008 yhteenvetoilmoituksen laiminlyöntimaksun määräämisestä erilaisissa laiminlyöntitilanteissa. Ohjeen mukaan laiminlyöntitilanteesta on kysymys, kun

1. yhteenvetoilmoitusta ei ole annettu
2. yhteenvetoilmoituksessa on virheellisiä arvonlisätunnisteita
3. EU-tavarakauppaa koskevien tietojen vertailuissa ilmenee virheitä vertailtaessa yhteenvetoilmoitusta ja saman ajanjakson valvontailmoituksen EU-tavaramyynnejä
4. yhteenvetoilmoitus annetaan myöhässä.

Laiminlyöntimaksun määräytymisessä otetaan huomioon laiminlyöntitilanne ja laiminlyöntiin liittyvä EU-tavaramyyntien määrä sekä laiminlyöntien toistuvuus. Ennen laiminlyöntimaksun määräämistä yritykseltä pyydetään selvitys laiminlyönnistä. Yrityksellä on siten vielä mahdollisuus korjata yhteenvetoilmoituksen antamisessa ollut mahdollinen virhe tai antaa perusteltu muu selvitys tapahtuneesta laiminlyönnistä. Saadun selvityksen perusteella laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä tai sitä voidaan alentaa.

Laiminlyöntimaksun määräytymisperusteet on esitetty ohjeen lopussa olevassa taulukossa. Oheisesta linkistä pääsee verohallinnon sivujen kautta ohjeeseen: <http://www.vero.fi/artikkeli/7401>

Katja Parviainen

Henkilöverotus

Muutoksia luonnollisten henkilöiden verotukseen

Hallituksen esityksessä 112/2008 vp ehdotetaan muutoksia henkilöverotukseen. Ansio-
tulojen tuloverotus kevenisi kaikissa tuloluokissa ja lisäksi muutoksia olisi tulossa eräisiin
vähennyksiin. Hallituksen esityksen mukaan kulttuurin tarjoaminen työntekijöille muuttuu
verovapaaksi 400 euroon asti ja yksityishenkilön lahjoitukset yliopistoille ja korkeakouluille
tulevat väliaikaisesti vähennyskelpoiseksi ansiotulosta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan
myös muutoksia komennusmiesten matkakustannusten korvausten verokohteluun sekä
työnantajan toimipaikan käsitteeseen. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden
2009 alusta ja lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2009 toimitettavassa
verotuksessa.

Komennusmiesten matkakustannusten korvaukset ja työnantajan toimipaikka

Hallituksen esitys laajentaisi työmatkan käsitettä siten, että tilapäisyydelle säädettyjen aika-
rajojen puitteissa tehdyt komennukset työkohteille olisivat nykyistä useammassa tilanteissa
tuloverolain tarkoittamia työmatkoja. Tämä toisi helpotusta tilanteisiin, joissa työntekijät
työskentelevät lyhyehköjä ajanjaksoja työnantajan asiakasyritysten tiloissa ilman, että työn-
tekijällä olisi selvää työpaikkaa. Nykyisiä työmatkaa koskevia säännöksiä on pidetty erityi-
sen ongelmallisina näissä tilanteissa.

Työmatkan käsitettä laajennettaisiin esityksen mukaisesti siten, että laajennus koskisi
työkomennuksia, joiden vuoksi työntekijä joutuu yöpymään tilapäismajoituksessa. Lain-
muutoksen tullessa voimaan katsottaisiin muualla kuin oman työnantajan toimipaikassa
työtä tekevän työntekijän olevan työmatkalla, jos työskentely on tilapäistä tuloverolaissa
tarkoitettulla tavalla, työntekemisaikaa sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä verovelvolli-
sen asunnosta ja verovelvollinen on työntekemisaikalle tehdyn matkan takia yöpynyt työn-
tekemisaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa tilapäisissä majoitustiloissa. Muutos laajentaisi
merkittävästi yöpyvien komennusmiesten oikeutta verovapaisiin matkakustannusten korva-
uksiin. Myös työkohteisiin suoraan palkatut tilapäismajoituksessa yöpyjät olisivat ehdotuk-
sen perusteella oikeutettuja verovapaisiin matkakustannusten korvauksiin.

Muutos laajentaisi merkittävästi yöpyvien komennusmiesten oikeutta verovapaisiin matkakustannusten korvauksiin.

Hallituksen esityksessä ehdotettu lakimuutos sisältäisi uuden verotuksellisen käsitteen,
työnantajan toimipaikan. Käsitteen tulkinnasta muodostuisi merkittävä raja sille, voidaanko
työntekijälle maksaa verovapaita korvauksia. Työnantajan toimipaikalla tarkoitettaisiin
työnantajan omistamaa, vuokraamaa tai muutoin hallitsemaa muuta kuin tilapäistä tilaa.
Työnantajan toimipaikan käsite ei olisi sama asia kuin kiinteä toimipaikka. Hallituksen esi-
tyksessä ehdotetaan, että oman työnantajan kanssa samaan intressipiiriin kuuluvien työn-
antajien toimipaikat olisivat samassa asemassa oman työnantajan toimipaikan kanssa.

Verohallitus on aiemmin määritellyt varsinaisen työpaikan käsitteen vuosittain antamassaan matkakustannuksia koskevassa päätöksessä. Hallituksen esityksen mukaan varsinaisen työpaikan käsite nostettaisiin päätöksestä lain tasolle. Varsinaisella työpaikalla tarkoitettaisiin paikkaa, jossa verovelvollinen vakituisesti työskentelee. Esityksen mukaiset uudet lainkohdat vastaisivat nykyistä Verohallituksen päätöksen mukaista määritelmää, eikä esityksellä ole tarkoitus muuttaa varsinaisen työpaikan käsitteeseen liittyviä vakiintuneita tulkintoja. Esityksen mukaan varsinaisena työpaikkana ei pidetä työntekemispaikkaa, jonne työntekijä tekee tuloverolaisissa tarkoitettua työmatkaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös tehtäväksi teknisluonteinen muutos liittyen tuloverolain 100 kilometrin etäisyysvaatimukseen. Ehdotuksen mukaan etäisyysvaatimus koskisi ainoastaan kolmatta työskentelyvuotta, eikä toisi muutosta nykykäytäntöön.

Esityksessä ehdotetaan myös muutosta niiden tilanteiden verokohteluun, joissa työskentely jatkuu ennakoimattomasta syystä tilapäiselle työskentelylle säädettyjä määräaikoja pidempään. Näissä tilanteissa tuloverolain verovapaiden matkakustannusten korvausten maksamisoikeus säilyisi ennakoimattomissa tilanteissa aina tilapäiselle työskentelylle säädettyjen määräaikojen loppuun. Muutos tarkoittaisi nykyistä lievempää verokohtelua ennakoimattomissa tilanteissa.

Kulttuuri ja liikunta henkilökuntaetuina

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tuloverolain tavanomaisia henkilökuntaetuja koskevan verovapauden soveltamisalaa laajennettavaksi siten, että TVL 69 §:n uudessa 5 momentissa säädettäisiin tavanomaisesta ja kohtuullisesta työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapaudesta. Lisäksi lakia muutettaisiin siten, että siinä ei mainittaisi enää nimenomaisesti liikuntaseteliä.

Hallituksen esityksen mukaan edellytyksenä verovapaudelle olisi, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä. Näin ollen toteutustapojen tulee olla sellaisia, että etu on ainoastaan työntekijän henkilökohtaisesti käytettävissä ja henkilöllisyys etua käytettävissä on tarvittaessa todettavissa. Edun raha-arvon kohtuullisuus määriteltäisiin suoraan laissa 400 euroksi työnantajakohtaisesti. Tämä tarkoittaisi muutosta nykyiseen liikuntaedun verovapauteen, jossa raha-arvoa ei ole tarkkaan määritelty. Esityksen mukaan kohtuullinen määrä sisältäisi sekä liikunta- että kulttuuripalvelut, eikä määrän jakautumista näiden kesken rajoitettaisi. Edun verovapauden edellytyksenä olisi se, että rahaliikenne ei kulje työntekijän kautta, joten sallittua ei olisi esimerkiksi sellainen menettely, jossa kulut korvataan työntekijälle tämän esittämien kuittien mukaan. Tällöin rahana maksettu korvaus katsottaisiin palkaksi, joka olisi veronalaista tuloa. Edun toteutustapa on työnantajan vapaasti valittavissa esimerkiksi käyttämällä kulttuuriseteliä tai suoraa sopimusta palveluntarjoajan kanssa.

Esityksen mukaan kohtuullinen määrä sisältäisi sekä liikunta- että kulttuuripalvelut, eikä määrän jakautumista näiden kesken rajoitettaisi.

Esityksessä ei ehdoteta muutosta nykyiseen tavanomaisen liikunnan käsitteen tulkintaan. Kulttuuritoimintana pidettäisiin esimerkiksi työntekijän käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai vastaavassa muussa eri taidetaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Verovapauden piiriin voisi kuulua myös käynti tiedekeskuksessa tai urheilutapahtumassa tai osallistuminen ohjatuille toiminnallisille taidekursseille. Edun piiriin ei kuitenkaan kuuluisi esimerkiksi sisäänpääsy yökerhoon tai muuhun vastaavaan, jos käynnin pääasiallisena tarkoituksena ei ole kulttuurin harrastaminen.

Lahjoitukset yliopistoille ja korkeakouluille

Luonnollisille henkilöille esitetään väliaikaista oikeutta vähentää yliopistolle tai korkeakoululle tekemänsä rahalahjoitus ansiotulojen verotuksessa vuosien 2009 ja 2010 verotuksessa. Vähentää voisi ehdotuksen mukaan vähintään 850 euron ja enintään 250 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle tai näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

Muutos liittyy yliopistolain luonnosvaiheessa olevaan muutokseen ja muun muassa uuden Aalto-yliopiston perustamiseen, joiden myötä tarkoitus on muuttaa yliopistojen ja korkeakoulujen rahoitusta yksityiseen suuntaan.

Verohallinnon ohje polkupyöräedun laskemisesta

Mikäli työntekijä tai hänen perheensä käyttää työnantajan hankkimaa polkupyörää yksityisajoihin, työntekijän katsotaan saaneen työnantajalta veronalaisen luontoisedun. Polkupyöräedun arvo lisätään työntekijän ennakonpidätyksen alaiseen ansiotuloon, kuten muutkin luontoisedut.

Verohallinto on antanut 13.5.2008 ohjeen työsuhdepolkupyörän luontoisedun laskemisesta. Verohallitus ei vahvista luontoisetupäätöksessä arvoa polkupyörälle, vaan edun arvo on sen käypä hinta.

Yhtiön omistama polkupyörä:

Jos työnantaja omistaa työsuhdepolkupyörän, polkupyöräedun luontoisetuarvo työntekijän verotuksessa lasketaan seuraavasti:

Pyörän hankintahinta, johon lisätään pääoman vuotuinen korko, jaetaan pyörän oletetuilla käyttövuosilla. Näin saadaan vuotuiset pääomakustannukset. Jos työnantaja maksaa myös pyörän huolto-, korjaus- yms. kuluja, lisätään niistä aiheutuneet kustannukset pääomakustannuksiin. Saatu summa on edun vuosiarvo. Kuukausittain palkanlaskennassa käytettävä arvo saadaan jakamalla vuosiarvo käyttökuukausilla.

Koron määränä voidaan käyttää kulutusluottojen korkoa ja kuluvan vuoden laskelmissa voidaan käyttää arviona edellisen vuoden korkoprosenttia. (Vuonna 2007 ko. korko oli 6,48 %.)

Leasing-polikupyörä

Jos yhtiö hankkii työsuhdepolkupyörän leasing-sopimuksella, polkupyöräedun luontoisetuarvo työntekijän verotuksessa on työnantajalle aiheutuva kustannus (leasing-maksu/kk) vähennettynä toimistokuluilla.

Jarkko Kuusinen

Polkupyöräedun arvo lisätään työntekijän ennakonpidätyksen alaiseen ansiotuloon, kuten muutkin luontoisedut.

Henkilökuvassa Klaus Keravuori

Vuodesta 1999 PwC Suomen palveluksessa ollut KTM, partneri Klaus Keravuori aloitti vero-osaston johtajana 1.3.2008. Tätä ennen hän veti PwC:n yritysjärjestelyt-liiketoimintaryhmää. Transaktioissa on mukana aina myös veronäkökulma, joten prosessit olivat tuttuja. ”Klasulla” on täten kokonaisuus hallussa.

Sisäisen yhteistyön kehittämistä asiakkaiden hyväksi
Kuluneen vajaan 8 kuukauden aikana suuri osa vero-osaston johtajan työstä on ollut sisäistä muutoksen johtamista ja uusien toimintatapojen sisäänajoa.

- Tavoitteena on, että asiantuntijamme tuntisivat asiakkaiden liiketoimintaa entistä syvemmin. Kuuntelemalla asiakasta ja tuntemalla oman talon palvelut voidaan tuottaa todellista, mitattavaa hyötyä asiakkaillemme, Klasu toteaa.

Liike-elämän konkari viihtyy omiensa joukossa ja kehuu porukkaa todella hyväksi. Nuoremman sukupolven kehitykseen ja uran rakentamiseen on panostettu aikaisempaa enemmän.

- Työssämme suurimman onnistumisen tunteen tuo tyytyväinen asiakas. Yhdistämällä vahvan kokemuksemme sekä nuoruuden innokkuuden voimme palvella asiakkaitamme menestyksellä.

- Verokonsultointi on erittäin mielenkiintoista työtä, koska tässä ollaan oikeasti yritystoiminnan ytimessä. Verot vaikuttavat merkittävästi yrityksen toimintaan ja ovat keskeinen osa päätöksentekoa.

Vapaa-aika taittuu pyörän selässä
Kuntoaan Hankenilla opiskelevan tyttären ja lukioikäisen pojan isä hoitaa lenkkeilyn ja spinningin avulla. Spinnaaminen huipentuu kerran kuussa kahden tunnin maratoniin!

Muutkin harrastukset ovat sporttisia: sydäntä lähellä ovat purjehtiminen laserilla ja moottoripyöräily. Eikä moottoripyöräily tässä tapauksessa tarkoita pelkkää autotallissa rassailua keväisin; ajopeli on vienyt Klasua ystävineen eri mantereille Yhdysvaltoja ja Australiaa myöten.

Verokonsultointi on erittäin mielenkiintoista työtä, koska tässä ollaan oikeasti yritystoiminnan ytimessä.

Sini Kaukonen